

Memo stand van zaken Henschotermeer

Van; secretaris stuurgroep Henschotermeer

Datum: 6 juli 2018

De afgelopen periode is het Henschotermeer veelvuldig onderwerp van discussie geweest.

Voorafgaand aan 2018

Het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug Vallei- en Kromme Rijngebied (UHVK) was verantwoordelijk voor het reilen en zeilen bij het Henschotermeer en vele andere recreatieve locaties in en rond het bosgebied van de Utrechtse Heuvelrug. De tekorten in de jaarlijkse exploitatie van het Recreatieschap UHVK werden door de deelnemers naar rato betaald. Het Recreatieschap UHVK was een gemeenschappelijke regeling tussen 11 partijen, gemeenten en de provincie Utrecht. Gemeenten, die geen recreatieterreinen of (weinig) voorzieningen op hun grondgebied hebben, vonden de bestuurlijke drukte niet opwegen tegen de voordelen van het samenwerkingsverband. Daarom heeft het algemeen bestuur van recreatieschap UHVK besloten, dat de samenwerking in het recreatieschap kan worden afgebouwd. Begin 2014 is besloten om per 1 jan 2018 het Recreatieschap UHVK te ontbinden. Voor elke recreatie locatie is gezocht naar een passend vervolg in eigendom, beheer en onderhoud. Voor het Henschotermeer is dat de eigenaar van het gebied: Landgoed Den Treek Henschoten.

Voor het Henschotermeer had dat grote gevolgen. De eigenaar Den Treek Henschoten is op zoek gegaan naar een passend vervolg. Partijen (gemeenten Woudenberg en Utrechtse Heuvelrug, landgoedeigenaar en provincie Utrecht) hebben ter voorbereiding op de nieuwe fase, afspraken gemaakt en vastgelegd in het ontwikkelkader Henschotermeer en de samenwerkingsovereenkomst.

1 januari 2018

1 januari 2018 was het moment dat daadwerkelijk een einde kwam aan de tijd van het recreatieschap UHVK. En dat de veranderingen, die met de opheffing en afbouw te maken hadden, voor publiek en gebruikers zichtbaar werden. Dit betekende ook het einde van een lange periode waarin de overheid via het recreatieschap direct het beheer voerde over onder andere het Henschotermeer.

De eigenaar, het Landgoed Den Treek-Henschoten heeft het afgelopen jaar gezocht naar een passende beheerder en in M. van de Lagemaat een nieuwe pachter gevonden en een langdurig pachtovereenkomst gesloten.

Vanaf 1 januari 2018

De nieuwe pachter heeft met het oog op een gezonde exploitatie en een veilige recreatie- / zwemomgeving de volgende stappen in gang gezet;

- a. Keuze om te gaan werken met entree heffing voor parkeerterrein en voor het Henschotermeer
- b. Veel accent op veiligheid, kwaliteit, toezicht en beheer – onderhoud. Uitgaande van de ervaringen in het gebied en rekening houdend met de regels en afspraken uit het verleden is een nieuw reglement opgesteld, de aansturing van boa's en toezichthouders is verankerd en de doelen van de zwemwaterwet zijn verder omgezet in maatregelen. In overleg met alle partijen die gaan over calamiteiten en openbare orde zijn de protocollen waar nodig aangescherpt en in procedures vertaald.
- c. De natuur is aangepakt om het achterstallig onderhoud weg te werken en het beheer in goede banen te leiden. Dit heeft gezorgd voor flinke dunningen op plaatsen waar

de natuurlijke verjonging geen kans meer kreeg. Alles in overleg met deskundigen en volgens de regels.

- d. Vanuit veiligheid, toegang en natuur is ook nagedacht over een omheining om het gebied. Voor een groot gedeelte waren al (ook achterstallig) diverse soorten hekwerk aanwezig. Er is een afrastering geplaatst van 1,0 meter hoogte met een diervriendelijk ontwerp. De nooduitgangen zijn vergund.
- e. Ook is een vergunning aangevraagd voor de toegangspoorten. De mobiele toegangswagens zijn al geplaatst omdat de ondernemer in de veronderstelling was dat dit vergunning vrij kon. Om te komen tot een financieel goed lopende exploitatie gaat de nieuwe pachter in het zomerseizoen entree heffen. De voorbereidingen zijn in volle gang, voor wat betreft deze toegangspoorten loopt er een vergunningaanvraag. De bedoeling is dat in het zomerseizoen van 1 april tot 1 oktober toegang wordt betaald. De prijs voor een dagkaart is voor 2018 bepaald op € 2,95 per persoon.
- f. Er is een nieuwe horeca-exploitant aangetrokken (iksmeltvoorjou) die meteen met vernieuwingen en kwaliteitsverbeteringen aan de gang gaat.
- g. De exploitant wil de volgende onderdelen realiseren: speeltuin, trimbaan en kinderboerderij. Ook hiervoor worden indien nodig vergunningen aangevraagd. .

Na een roerig eerste half jaar is het van groot belang dat de rust terugkeert in het gebied. De volgende zaken zijn nu aan de orde:

- Het vergunning traject loopt. Afgesproken is dat de regie bij de vergunningverlening bij de gemeente Woudenberg ligt. De lopende vergunningaanvraag voor de toegangspoort is in behandeling genomen en zo snel mogelijk komt er een uitslag. Zolang een vergunningaanvraag in behandeling is, wordt in principe niet gehandhaafd.
- Acties rondom het vergunning traject, communicatie en veiligheid worden door de gemeente Woudenberg afgestemd met de gemeente Utrechtse Heuvelrug en de Provincie Utrecht.
- Op korte termijn zal entreeheffing van start gaan. De toegangspoortwagens zijn geplaatst. Zodra de testfase met goed gevolg is afgerond gaan de poorten in werking. Het moment van starten van de entree heffing wordt bepaald door de beheerder.
- De beheerder heeft gekozen voor een toegangssysteem op basis van gezichtsherkenning. Verschillende personen hebben aangegeven zich zorgen te maken over de privacy . Op verzoek van de betrokken bestuurders heeft de beheerder besloten om in de startfase naast de toegang met gezichtsherkenning ook een alternatief te bieden. Naast het systeem met gezichtspunten komt de uitgifte van toegangskaartjes met een QR-code.

Communicatie

In deze tijd met grote veranderingen is het informeren van direct en indirect belanghebbenden een zaak van nauwkeurigheid en aandacht. Het laatste half jaar is dat niet altijd gelukt. Hierdoor zijn op diverse plaatsen ongemakkelijke situaties ontstaan.

Raden en staten

De communicatie richting gemeenteraden en Provinciale Staten is voor een gedeelte gelopen via de beantwoording van gestelde vragen. Deze reactieve manier van communiceren is aangevuld met een actieve uitnodiging om het gebied (zowel het huidige bedrijf van de exploitant als het Henschotermeer) te bezoeken. Dit is overal goed ontvangen. Dit informatiedocument heeft als doel om vragen over het proces te beantwoorden.

Pers

Voor de pers is het Henschotermeer een constant aandachtspunt geweest. Elke verandering of aanpassing kreeg aandacht in de verschillende media. De provincie en beide gemeenten

zochten en zoeken afstemming bij de beantwoording van persvragen, zodat een eenduidig beeld wordt gecommuniceerd.

Communicatie vanuit de ondernemer

De ondernemer is vanuit zijn bedrijf niet gewend om regelmatig door de pers benaderd te worden. Vaak is ervoor gekozen beperkt te communiceren om geen onrust te laten ontstaan, hetgeen dan juist wel tot onrust leidde.

Voor het publiek heeft de ondernemer daarom een informatiedag georganiseerd op 31 maart, waar de beheerder een en ander toelichtte en vragen beantwoordde. Dit is goed gevallen.

Ook de laatste weken merken wij dat de beheerder goede stappen zet.

De buurtbedrijven voelen zich onwennig met en niet optimaal geïnformeerd over de nieuwe situatie. Ook hier geldt dat de communicatie onderling verder vorm moet krijgen. Indien nodig kan er een mediator worden aangetrokken om het proces over prijsafspraken tussen de recreatieondernemers te ondersteunen.

Ontwikkelkader lange termijn / samenwerkingsovereenkomst

De bovengenoemde partijen hebben afspraken gemaakt over de mogelijke ontwikkelingen voor de lange termijn met instandhouding van de waarden van het gebied. Die afspraken zijn vastgelegd in de in 2015 ondertekende samenwerkingsovereenkomst. Het verder uitwerken van deze ontwikkeling is de inzet van de gezamenlijke (bestuurlijke) stuurgroep en (ambtelijke) projectgroep.

Ontwikkelingen die bij de lange termijn horen zijn:

- YMCA
 - De YMCA verhuist van de huidige locatie naar een nieuwe locatie bij het Henschotermeer (in de hoek tussen de provinciale wegen). Men staat in de startblokken, de ontwerpen voor de nieuwe locatie zijn klaar, maar omdat de rest van de lange termijn plannen onder andere afhankelijk zijn van het natuuronderzoek staat dit on hold. De YMCA blijft daardoor met toestemming van de landgoedeigenaar langer in Leusden.
 - De verkeersafwikkeling ten behoeve van de YMCA is met alle partijen gedeeld en door de provincie Utrecht ambtelijk getoetst.

- Toevoegen van nieuwe activiteiten en ruimtelijke ingrepen die dat moeten faciliteren

Er is met name aangegeven dat groeimogelijkheden gezocht kunnen worden in seizoen verlengende activiteiten en bijbehorende voorzieningen. De exploitant denkt bijvoorbeeld aan een restaurant, locatie voor binnen activiteiten, of een binnenzwembad. Het initiatief voor een integrale visie voor deze ontwikkeling ligt bij de beheerder. Deze heeft daar tijd voor nodig. De gezamenlijk overheden wegen de visie en toetsen deze ook ruimtelijk (bv de aan Wro en de Wet natuurbescherming (WNB)). De stuurgroep partners hechten eraan dat mogelijke veranderingen in het gebied plaats vinden binnen de bestaande ruimtelijke en wettelijke kaders.

De natuur (Wnb) bepaalt deels welke ontwikkelingen mogelijk zijn. Het natuuronderzoek is daarom al gestart en loopt voorspoedig.

Vervolgtraject

De stuurgroep hecht eraan dat de ontwikkelingen goed worden afgestemd met de omgeving. (burgerparticipatie). Bijvoorbeeld door bij een op te stellen ontwikkelvisie de inwoners en andere belanghebbenden te betrekken. Ook in het vervolg zullen de gemeenteraden en Provinciale Staten wanneer nodig over de voortgang van dit dossier worden geïnformeerd en betrokken.

Joke Kleijweg
Secretaris stuurgroep Henschotermeer